

N:o 327.

Af Herr **Nils Andersson** : *Om förhöjning af det belopp Kongl. Maj:t äskat till understöd åt de i följd af 1868 års missväxt nödlidande.*

Uti den särskilda Kongl. Maj:ts nådiga Propositionen till Riksdagen angående anvisande af 340,000 R:dr till understöd åt särskilda orter, hvilka blifvit hemsökta af missväxt under år 1868, finnes Wermlands län icke omnämndt; orsaken hvarföre detta län ej i den nådiga Propositionen ifrågakommit känner man icke för närvarande, men man har sig väl bekant att Wermland äfven hemsöktes af en svår missväxt under förlidna året, ja kanske i somliga orter vida svårare än i något af de i den Kongl. Propositionen uppgifna länen; nöden och bekymret blifver så mycket större i detta län, som en stor del af länets kommuner äfven 1867 fick felslagen skörd af frostskaada och ogynnsamt bergningsväder. Denna uppgift finnes bekräftad i handlingar genom Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes försorg ingifna till länets nästlidna års landsting i Wermland, af hvilka handlingar, som inkommit från 83 af detta läns 90 socknar, inhemtades, att behovet af lifsmedel och utsädeskorn för nästa vår, uppginge till mer än 700,000 R:dr utöfver de tillgångar, som förefinnas.

Landstinget beslöt visserligen, med anledning af nämnda sorgliga förhållanden, att för länets gemensamma räkning och ansvar upptaga ett lån på 150,000 R:dr till någon underlättnad i de för handen angelägnaste behofven för de kommuner, hvilka kunde anses för mest vanlottade, men hvad skulle 150,000 R:dr förslå bland så många nödställda kommuner, hvaraf flera haft att kämpa med fattigdom och svärmod i många föregående år. Dessa medel kunde likväl icke åtkommas på andra vilkor än genom lån mot socknens gemensamma ansvarighet för fulla återbetalningen af det kapital, som kunde erhållas, jemte 6 procents årlig ränta derå. Många socknar, och isynnerhet af dem som i följd af 1867 års felslagna skörd befinna sig i stor gemensam skuldsättning, hafva sett sig ur stånd att begagna sig utaf den af landstinget sålunda beredda låneutvägen, enär de icke tilltrott sig att med egna krafter kunna fullgöra återbetalningsskyldigheten på de bestämda vilkoren; dessa

socknar och de enskilde derinom stå nu nästan redlösa, nedsänkte i bekymmer öfver den nöd som hotar och den brist i utsädeskorn, som förestår för nästa vår, så mycket mer som mångens ekonomiska ställning är sådan på förhand, att lagsökningar numera äro nästan dagliga budskap i deras boningar.

Såsom bevis derpå att den omnämnda missväxten i Wermland är svår, vill jag särskildt anföra ett exempel, som ligger mig närmast till hands, nemligen att inom en enda socken, med föga öfver 3,000 innevånare, beräkningen i kommunalstämma förliden höst på det behof af spannmål, som i följd af årets missväxt måste från annor ort anskaffas, så utfallit att detta behof ansågs uppgå till 500 tunnor råg och 3,200 tunnor hafra, som gör, förvandladt i penningar efter i orten gällande priser, en summa af omkring 60,000 R:dr, hvarjemte samma socken nödgats, med anledning af 1867 års felslagna skörd, skuldsätta sig till belopp af omkring 12,000 R:dr. Och då många kommuner befinnas i enahanda om ej svårare belägenhet, kan man lätt föreställa sig den rådande oro och det bekymmer, som för närvarande förefinnes inom Wermlands län.

Då Kongl. Maj:t i omförmälda nådiga Proposition äskat, endast för de i densamma uppgifna länen, en summa af 340,000 R:dr, och dessutom enskilde motionärer från de Smäländska orterna framställt förslag om ett betydligt anslags beviljande för dessa orters del, har jag ansett mig kunna våga göra framställning om ett anslag af 160,000 R:dr för Wermlands län, der behofvet och nöden måhända icke är mindre än i något annat af de utaf missväxt hemsökta länen.

Med anledning häraf vågar jag föreslå Riksdagen besluta, att det af Kongl. Maj:t äskade beloppet af 340,000 R:dr måtte höjas med 160,000 R:dr, så att 500,000 R:dr af Statens medel ställas till Kongl. Maj:ts disposition för att dels såsom anslag utan återbetalningsskyldighet och dels såsom lån på billiga vilkor användas till understöd åt de i följd af 1868 års missväxt nödlidande länen inom riket.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 28 Januari 1869.

Nils Andersson,
från Wermlands län.

Uti denna motion instämma:

A. Jonsson.

Olof Olsson i Olebyn.

Lars Dan. Andersson.

Arvid Jönsson.

A. Andersson.

alla från Wermlands län.